

Tông huấn

LAUDATE DEUM

Hãy ngợi khen Thiên Chúa

ĐỨC GIÁO HOÀNG PHANXICÔ
Chuyển ngữ: Giuse Phan Văn Phi, O.Cist.

Tông huấn

LAUDATE DEUM
HÃY NGỢI KHEN THIÊN CHÚA

*Gửi tất cả mọi người thiện chí
về sự khủng hoảng khí hậu*

Song ngữ Anh - Việt

Ban hành ngày 4 tháng 10 năm 2023

NHÀ XUẤT BẢN ĐỒNG NAI

Contents

<i>Introduction [1-4]</i>	26
1 • The Global Climate Crisis (5)	32
Resistance and confusion (6-10).....	34
Human causes (11-14).....	40
Damages and risks (15-19).....	46
2 • A Growing Technocratic Paradigm (20-23)	52
Rethinking our use of power (24-28)	56
The ethical goad (29-33).....	64
3 • The Weakness of International Politics (34-36)	70
Reconfiguring multilateralism (37-43).....	74

Mục lục

<i>Một vài cảm nhận về Tông huấn Laudate Deum</i>	9
<i>Giới thiệu Tông huấn Laudate Deum</i>	19
<i>Nhập đề (1-4)</i>	27
1 • Khủng hoảng khí hậu toàn cầu (5)	33
Sự phản kháng và sự nhầm lẫn (6-10)	35
Những nguyên nhân do con người gây ra (11-14)	41
Thiệt hại và rủi ro (15-19)	47
2 • Một mô hình kỹ trị ngày càng phát triển (20-23)	53
Suy nghĩ lại việc sử dụng quyền lực của chúng ta (24-28)	57
Sự nhức nhối về mặt đạo đức (29-33)	65
3 • Sự yếu kém của chính trị quốc tế (34-36)	71
Tái cấu trúc chủ nghĩa đa phương (37-43)	75

4 • Climate Conferences: Progress and Failures (44-52).....	82
5 • What to Expect from COP28 in Dubai? (53-60).....	92
6 • Spiritual Motivations (61).....	102
In the light of faith (62-65).....	102
Journeying in communion and commitment (66-73).....	108

Appendix

Prayer inspired by pope Francis' Laudate Deum ..	116
A prayer for our earth.....	122
A Christian prayer in union with creation.....	126
Rights and duties the environment.....	132

4 • Hội nghị về khí hậu: Tiến bộ và thất bại (44-52)	83
5 • Mong đợi điều gì từ Hội nghị COP28 ở Dubai? (53-60).....	93
6 • Động lực thiêng liêng (61).....	103
Trong ánh sáng đức tin (62-65)	103
Hành trình trong sự hiệp thông và dẫn thân (66-73).....	109

Phần Phụ trương

Lời cầu nguyện theo Laudate Deum	117
Lời cầu nguyện cho trái đất của chúng ta.....	123
Lời cầu nguyện Kitô giáo trong sự hiệp nhất với mọi thụ tạo	127
Quyền lợi và trách nhiệm về môi sinh.....	133

MỘT VÀI CẢM NHẬN VỀ TÔNG HUẤN LAUDATE DEUM

*Các nhân vật phản ứng
trước Tông huấn Laudate Deum
của Đức Phanxicô*

Trong Tông huấn Laudate Deum về khí hậu được công bố hôm thứ Tư ngày 4 tháng 10 năm 2023, Đức Phanxicô đã đưa ra một tiếng kêu báo động mới, không để người ta thờ ơ. Bộ trưởng Chuyển đổi Sinh thái Christophe Béchu, Marine Tondelier, thư ký quốc gia của Europe Écologie-Les Verts, Đức Tổng Giám mục giáo phận Potiers, Đức cha Pascal Wintzer, và thậm chí cả François Asselin, Chủ tịch Liên đoàn các Doanh nghiệp vừa và nhỏ đều có phản ứng.

**"Thông điệp của ngài là một bài viết
phản ứng lại những người hoài nghi"**

*Christophe Béchu,
Bộ trưởng Chuyển đổi Sinh thái và Liên kết Lãnh thổ*

"Tám năm sau *Laudato Si'*, vốn tạo nên một cú sốc điện đáng kể trước COP21*, Đức Thánh cha Phanxicô một lần nữa lại đi đầu trong cuộc khủng hoảng khí hậu. Tôi rất vui mừng về nó. Những lời của Đức Giáo hoàng là

* Hội nghị lần thứ 21 Công ước khung của Liên hiệp quốc về biến đổi khí hậu, được tổ chức tại Paris, Pháp năm 2015.

rất mạnh mẽ và rõ ràng: biến đổi khí hậu có nguồn gốc từ con người, đe dọa sự hài hòa của sự sống trên Trái đất và buộc chúng ta phải hành động. Nếu “những điều kỳ diệu của sự tiến bộ” đáng được ngưỡng mộ, thì chúng áp đặt lên chúng ta một đạo đức trách nhiệm.

Đối với tôi, hệ sinh thái kiểu Phanxicô dường như hoàn toàn tương thích với hệ sinh thái kiểu Pháp! Thông điệp của ngài cũng là một bài viết phản ứng lại những người hoài nghi, những người mà ngài đấu tranh, bao gồm cả trong Giáo hội Công giáo, như ngài nói với chúng ta. Sự rõ ràng và sự đấu tranh này là sự hỗ trợ mạnh mẽ trong cuộc chiến của Pháp ở cấp độ quốc tế nhằm giảm tiêu thụ nhiên liệu hóa thạch và tăng cường các mục tiêu về khí hậu của chúng ta.

Thông qua tính phổ quát và sức mạnh của nó, *Laudate Deum* là một văn bản quý giá để tiếp cận COP28 với những tham vọng mới và thuyết phục các đối tác bất đắc dĩ nhất của chúng ta tiến tới nhanh hơn và mạnh mẽ hơn. Pháp sẽ đi đầu trong cuộc chiến này”.

**"Đó là một tiếng kêu có thể lan truyền
nhiều hơn *Laudato Si'*"**

*Cha Dominique Lang,
Đòng Augustinô Đức Mẹ Lên Trời,
nhà báo của Le Pèlerin
và chủ blog "các Giáo hội và hệ sinh thái"*

“Bản văn này thật đáng kinh ngạc! Rõ ràng và dễ tiếp cận đối với công chúng, nó giống như một bản tóm tắt những suy nghĩ của Đức Thánh cha Phanxicô về sinh thái. Ngài đóng vai trò là nguyên thủ quốc gia bằng cách mang lại trong Tông huấn này những đóng góp mới của ngài cho cuộc tranh luận chính trị trước COP28.

Laudate Deum vang lên như một tiếng kêu, một lời kêu gọi rất mạnh mẽ để huy động chúng ta trước tình trạng khẩn cấp về khí hậu. Đó là một cách để Đức Thánh cha nhắc lại những gì Laudato Si’ đã nói cho những người chưa đọc văn bản huấn quyền này, nhưng cũng để lấy làm tiếc về việc không hành động trong 8 năm qua trong khi tình hình tiếp tục suy thoái.

Đức Phanxicô nói với chúng ta ở đây về toàn cầu hóa từ bên dưới, về nghĩa vụ dẫn thân của xã hội dân sự trong việc thúc đẩy chính trị hành động. Tôi nghĩ rằng văn kiện này, bản thân nó không phải là một văn bản thần học vĩ đại, có thể được lưu hành nhiều hơn Laudato Si’, bằng cách mang lại nhiệt huyết cho những người đã dẫn thân nhưng cũng buộc những người khác phải đối mặt với thực tế.”

**"Đức Giáo hoàng sáng suốt hơn
nhiều nhân vật chính trị"**

Marine Tondelier,

Thư ký quốc gia Europe Écologie-Les Verts

“Tôi thấy rằng Đức Thánh cha Phanxicô sáng suốt và can đảm hơn nhiều về các vấn đề môi trường so với nhiều chính trị gia. Ngài hiểu rất sâu về vấn đề này, đặc biệt là về mối liên hệ không thể tách rời giữa công bằng xã hội và công bằng môi trường, cũng như những giới hạn của công nghệ để cứu sống sinh vật.

Nhiều chính trị gia khiến chúng ta tin rằng chúng ta có thể dựa vào tiến bộ và công nghệ một cách mù quáng để tiếp tục sống như trước đây, theo cùng một quỹ đạo. Đây là những ảo ảnh nguy hiểm vì chúng là cái cớ để không thay đổi bất cứ điều gì.

Chẳng hạn, Đức Thánh cha Phanxicô cũng quan tâm nhiều đến các nhà hoạt động môi trường hơn cả Bộ trưởng Nội vụ Pháp. Ngày nay, chúng ta có những người trẻ lo lắng về sinh thái, những người tuyệt vọng khi nhìn thấy thực tế khí hậu và xã hội mà chúng ta đang sống. Một số thực hiện những hành động mang tính biểu tượng, can đảm và bất bạo động. Tuy nhiên, họ thường bị biếm họa theo một phản xạ gia trưởng và phản động.

Đức Phanxicô hiểu và đối xử với những người trẻ này một cách tôn trọng hơn nhiều.”

**"Laudate Deum thực sự khuyến khích
việc huy động chiến đấu"**

*Benoît Halgand, nhà hoạt động môi trường,
người phát ngôn của tập thể Lutte et Contemplation*

“Tôi rất hào hứng với văn bản này; theo ý kiến của tôi, sau Laudato Si’ vẫn còn thiếu những lời nói của Kitô giáo như thế này về chiều kích cấu trúc và chính trị của thách thức sinh thái. Đức Giáo hoàng nhấn mạnh đến nhu cầu thực sự về việc huy động xã hội dân sự. Chúng tôi cảm thấy rằng, ngài đứng về phía những người dẫn thân – bao gồm cả thông qua các phương thức hành động có thể gây phân rẽ – khi ngài tin rằng hành động của các nhóm bị coi là “cực đoan hóa” sẽ lấp đầy khoảng trống trong xã hội (Laudate Deum, 58).

Với tư cách là các nhà hoạt động, chúng tôi sẽ dựa vào văn bản này – ví dụ như trong bối cảnh của hồ sơ EACOP (dự án dầu TotalEnergies ở Uganda và Tanzania, ghi chú của biên tập viên). Một đoạn văn (29) dường như gây được tiếng vang lớn với chúng tôi, tố cáo các công ty sử dụng biện pháp quảng cáo xanh (Greenwashing) để gây ảnh hưởng đến dư luận.

Nói rộng hơn, tôi muốn Đức Phanxicô kêu gọi một cách rõ ràng hơn về việc huy động tập thể. Chắc chắn, ngài nhấn mạnh đến sự thiếu sót của các cử chỉ cá nhân – đồng thời nhắc lại rằng những cử chỉ này là cần thiết để bắt đầu sự thay đổi văn hóa. Tuy nhiên, theo tôi, ngài

lẽ ra có thể thúc giục các Kitô hữu nhiều hơn để cùng nhau tham gia vào cuộc đấu tranh sinh thái nhằm biến đổi các cơ cấu.”

"Một bước nhảy vọt là đòi hỏi cấp bách"

*Đức cha Pascal Wintzer,
Tổng Giám mục giáo phận Poitiers*

“Giọng điệu của Đức Thánh cha Phanxicô gần như khiến người ta tỉnh ngộ. Tuy nhiên, Đức Phanxicô không phải là người cam chịu cũng không phải là người thiếu ý chí. Chắc chắn thất vọng vì không có sự thay đổi, ngài bắt đầu bản văn của mình, như với *Laudato Si'*, bằng lời khen ngợi. Đúng, cần phải có một cú sốc điện, và ngài lại thích sự nguông mộ hơn là gây mặc cảm tội lỗi hay nói đến sự sụp đổ. Ngài tin rằng thái độ này có khả năng mang lại năng lượng.

Như cách đây vài ngày ở Marseille, Đức Thánh cha đã thể hiện sứ mạng của mình: Công giáo, do đó có tính phổ quát, ngài có cái nhìn rộng rãi và muốn tất cả chúng ta, những cư dân trên cùng một hành tinh, hiểu rằng cũng chính trên quy mô này mà chúng ta phải định vị mình, ngay cả khi hành động của chúng ta mang tính địa phương hơn.

Điều này được hiểu, ít nhất là bởi Đức Giáo hoàng: chính hoạt động của con người là nguyên nhân gây ra những rối loạn mà chúng ta phải gánh chịu, dù sao một

số người phải chịu đựng nhiều hơn những người khác. Và đây là tin tốt: yếu tố con người mở ra khả năng hành động cho con người. Sẽ là ảo tưởng khi nghĩ rằng sự cứu rỗi sẽ đến từ các kỹ thuật... Chính trong trái tim mình mà con người hiểu, quyết định, thay đổi.”

**"Theo lý luận của Francis,
thiếu một chân kinh tế"**

*François Asselin, Chủ tịch Liên đoàn
Doanh nghiệp vừa và nhỏ (CPME)*

“Khi tôi bắt đầu đọc Tông huấn, tôi tự nhủ: “Nhưng Đức Giáo hoàng đang thông báo cho chúng ta về ngày tận thế!”. Văn bản vẫn còn khá tối. Nhưng trên thực tế, Đức Phanxicô nhắc nhở chúng ta rằng chúng ta không trải qua ngày tận thế, mà là sự kết thúc của một thế giới nào đó.

Tôi rất ngạc nhiên khi thấy sự hỗ trợ mà Đức Thánh cha dành cho những người cấp tiến về khí hậu, những người oán giận con người hơn là thiên nhiên và biến sinh thái thành một tôn giáo. Theo lý luận của ngài, thiếu một chân kinh tế: khi bạn đứng đầu một công ty, bất kể quy mô của nó, bạn phải cân bằng doanh thu và chi phí để tiếp tục đảm bảo rằng lợi ích chung là công ty đó sẽ tiếp tục tồn tại. Và đôi khi không thể thực hiện được điều này trong quá trình chuyển đổi sinh thái. Câu hỏi cơ bản là làm thế nào để cân bằng thu chi mà không đẩy nhanh ngày tận thế. Chúng ta liên tục phải đối mặt

với những mệnh lệnh trái ngược nhau. Chúng ta không giải quyết được gì bằng cách ném đá vào nhau.

Điều tôi thực sự thích là Đức Giáo hoàng nhắc nhở chúng ta về hai xác tín của ngài: “Mọi thứ đều liên kết với nhau và không ai tự cứu một mình”. Đối với một doanh nhân như tôi, điều này thật quý giá: chúng ta không thể nói về sự biến đổi môi trường mà không gắn nó với hiệu năng kinh tế và xã hội. Đức Phanxicô ngỏ lời với những người có thiện chí. Và nó tái khẳng định một nguyên tắc được chúng ta yêu quý, phù hợp với suy nghĩ của Giáo hội: Nguyên tắc hỗ trợ. Chúng ta không thể làm được gì nếu không có nhân công, con người”.

"Một văn bản có giá trị trước thêm COP28"

Jean Jouzel, nhà cổ khí hậu học

“Bản văn này, mang tính chủ động hơn Laudato Si’, rất có giá trị tám tuần trước khi khai mạc COP28 ở Dubai. Soi sáng và cung cấp tư liệu về sự đồng thuận khoa học chung quanh sự nóng lên toàn cầu, nó tạo thành một lời kêu gọi hành động một cách rất cụ thể. Theo Đức Phanxicô, sẽ là “tự sát” nếu không mong đợi gì ở COP tiếp theo. Không tự tin như ngài về khả năng các quốc gia đồng ý về vấn đề trọng tâm là loại bỏ dần nhiên liệu hóa thạch, tuy nhiên, tôi cũng giống như ngài, tin rằng những cuộc họp quốc tế lớn này là cần thiết. Nếu không

có các COP trước đó, tình hình mà chúng ta gặp phải sẽ còn thảm khốc hơn.

Tại Dubai, sẽ có nhiều cuộc thảo luận về công nghệ và đặc biệt là các giải pháp thu hồi hoặc lưu trữ CO2. Tuy nhiên, về điểm này, Đức Giáo hoàng nói rất rõ ràng: Niềm tin vào công nghệ là một ảo ảnh, thậm chí có thể coi là “chủ nghĩa thực dụng giết người”. Thật thiếu sót khi nói rằng kiểu nói này là rất mạnh mẽ. Chúng ta hãy hy vọng rằng điều đó sẽ được các nhà lãnh đạo chính trị của chúng ta lắng nghe, những người thường thích áp dụng các quan điểm theo chủ nghĩa giải pháp công nghệ hơn là nói lên sự thật về sự sửa đổi cần thiết trong lối sống của chúng ta.”

Nguồn: <http://xuanbichvietnam.net/>Tý Linh (theo nhật báo *La Croix*).

GIỚI THIỆU TÔNG HUẤN LAUDATE DEUM

*Đức Thánh cha kêu gọi ứng phó
với cuộc khủng hoảng khí hậu*

Ngày 4 tháng 10 năm 2023, Đức Thánh cha đã ban hành Tông huấn *Laudate Deum* - Hãy ngợi khen Thiên Chúa. Trong tài liệu mới, Đức Thánh cha nói rằng trách nhiệm của con người trong sự nóng lên toàn cầu là không thể chối cãi. Ngài đưa ra lời kêu gọi đồng trách nhiệm trước tình trạng khẩn cấp về biến đổi khí hậu vì thế giới “đang sụp đổ và có lẽ đang tiến đến điểm đổ vỡ”.

Tông huấn *Laudate Deum* gồm 6 chương với 73 đoạn, cụ thể và hoàn thành những điều Đức Thánh cha đã nói trong Thông điệp *Laudato Si'*, được ban hành vào năm 2015.

Dấu hiệu biến đổi khí hậu ngày càng rõ ràng

Trong chương đầu tiên, Đức Thánh cha giải thích rằng, cho dù chúng ta có cố gắng phủ nhận đến đâu, “những dấu hiệu của biến đổi khí hậu vẫn có đó, ngày càng rõ ràng hơn” (5). Ngài trưng dẫn “những hiện tượng khắc nghiệt, thường xuyên có những đợt nắng nóng bất thường, hạn hán và những đau thương khác của trái đất”. Theo ngài: “Có thể kiểm chứng được rằng một số biến đổi khí hậu do con người gây ra làm tăng

đáng kể khả năng xảy ra các hiện tượng khắc nghiệt thường xuyên hơn và dữ dội hơn”.

Đó không phải là lỗi của người nghèo

Đối với những người đổ lỗi cho người nghèo vì có quá nhiều con cái, Đức Thánh cha nhắc nhở rằng “vài phần trăm số người giàu nhất hành tinh lại gây ô nhiễm nhiều hơn 50% những người nghèo nhất trong toàn bộ dân số thế giới. Làm sao chúng ta có thể quên rằng Phi châu, nơi sinh sống của hơn một nửa số người nghèo nhất hành tinh này, nhưng lại chỉ phải chịu trách nhiệm về một phần rất nhỏ lượng khí thải lịch sử đó sao? [lượng khí thải lịch sử (historic emissions) có nghĩa là khả năng phát thải của một đơn vị phát thải hiện có trước khi sửa đổi. Đối với đơn vị phát thải mới, lượng khí thải lịch sử bằng zero “0”-ND].” (9). Sau đó, Đức Thánh cha phản đối những người nói rằng việc giảm sử dụng nhiên liệu hóa thạch sẽ dẫn đến “giảm việc làm”. Trên thực tế, “hàng triệu người mất việc” do biến đổi khí hậu. Trong khi quá trình chuyển đổi sang năng lượng tái tạo được “quản lý tốt” có khả năng tạo ra vô số việc làm trong nhiều lĩnh vực khác nhau. Đây là lý do tại sao “các chính trị gia và doanh nhân cần phải giải quyết ngay lập tức” (10).

Con người gây nên biến đổi khí hậu là điều không thể nghi ngờ

Đức Phanxicô khẳng định: “Con người là nguồn gốc của biến đổi khí hậu là điều không còn có thể nghi

ngờ nữa.” Ngài nói đến nồng độ khí nhà kính trong khí quyển... trong 50 năm qua gia tăng mạnh mẽ (11). Nhiệt độ “đã tăng với tốc độ chưa từng thấy trong hai ngàn năm qua” (12). Hậu quả là sự axit hóa biển và các lớp băng tan. Sự cộng hưởng của các hiện tượng khắc nghiệt và sự gia tăng khí nhà kính là điều không thể che giấu. Thật không may, Đức Thánh cha nhận xét, cuộc khủng hoảng khí hậu không phải là vấn đề “được quan tâm bởi các cường quốc kinh tế. Họ vốn quan tâm đến việc đạt được lợi nhuận tối đa với chi phí thấp nhất và trong thời gian ngắn nhất có thể” (13).

Chúng ta vừa kịp lúc để tránh gây thiệt hại nặng nề hơn

Đức Thánh cha nói rằng ngài đưa ra những giải thích rõ ràng này do một số ý kiến khinh thường và vô lý mà ngài thấy ngay cả trong Giáo hội Công giáo. Nhưng chúng ta không còn có thể nghi ngờ rằng “những phát triển to lớn liên quan đến sự can thiệp không kiểm soát của con người vào thiên nhiên” (14). Thật không may, một số biểu hiện của cuộc khủng hoảng khí hậu này đã không thể đảo ngược được trong ít nhất hàng trăm năm. Một tầm nhìn rộng hơn là rất cần thiết... Chúng ta cần có trách nhiệm nhất định đối với di sản mà chúng ta sẽ để lại sau khi bước qua thế giới này (18).

**Mô hình kỹ trị:
Ý tưởng về một con người không giới hạn**

Trong chương hai, Đức Thánh cha nói về mô hình kỹ trị “bao gồm việc suy nghĩ như thể thực tại, sự tốt lành và sự thật nở rộ một cách tự phát từ sức mạnh của công nghệ và chính nền kinh tế” (20) dựa trên ý tưởng về một con người có thể làm được mọi thứ. Ngài nói: “Chưa bao giờ loài người có nhiều quyền lực như vậy và không có gì đảm bảo rằng họ sẽ sử dụng nó tốt... Thật nguy hiểm khi nó nằm trong tay một phần nhỏ của nhân loại” (23). Đức Thánh cha nhắc lại rằng “thế giới chung quanh chúng ta không phải là một đối tượng của sự bóc lột, sử dụng không kiểm chế, tham vọng không giới hạn” (25).

**Sự suy thoái đạo đức của quyền lực:
Tiếp thị và thông tin sai lệch**

Đức Thánh cha nói rằng: Chúng ta đã đạt được “tiến bộ công nghệ ấn tượng và đáng ngạc nhiên, nhưng chúng ta không nhận ra rằng đồng thời chúng ta đã trở nên hết sức nguy hiểm, có khả năng gây nguy hiểm cho sự sống của nhiều sinh vật và sự sống còn của chính chúng ta” (28). “Sự suy thoái về mặt đạo đức của quyền lực thực sự được che đậy bởi hoạt động tiếp thị và thông tin sai lệch, những cơ chế hữu ích nằm trong tay những người có nhiều nguồn lực hơn để tác động đến dư luận thông qua chúng”. “Bị mê hoặc trước những lời hứa hẹn của biết bao tiên tri giả, chính người nghèo đôi khi rơi vào sự lừa dối của một thế giới không được xây dựng

cho họ” (31). Có “sự thống trị của những người sinh ra có điều kiện phát triển tốt hơn” (32).

Chính sách quốc tế yếu kém

Đức Thánh cha cũng đề cập đến sự yếu kém của chính sách của quốc tế, nhấn mạnh đến sự cần thiết phải ủng hộ “các thỏa thuận đa phương giữa các quốc gia” (34). Ngài kêu gọi “sự tổ chức toàn cầu hiệu quả hơn, có thẩm quyền để đảm bảo lợi ích chung toàn cầu”. Các tổ chức này “phải được trao quyền thực sự để đảm bảo thực hiện một số mục tiêu thiết yếu” (35). Thách đố ngày nay là tái tạo một chủ nghĩa đa phương mới “trong bối cảnh toàn cầu mới” (37), thừa nhận rằng nhiều tập hợp và tổ chức xã hội dân sự giúp bù đắp những điểm yếu của cộng đồng quốc tế.

Các tổ chức bảo vệ những người mạnh nhất là những tổ chức vô dụng

Đức Phanxicô đề xuất “một chủ nghĩa đa phương “từ dưới lên” chứ không chỉ đơn giản được quyết định bởi giới tinh hoa quyền lực” (38). Ngài nhắc lại rằng “cần có một khuôn khổ khác để hợp tác hiệu quả”, để “phản ứng với các cơ chế toàn cầu” bằng “các quy tắc phổ quát và hiệu quả” (42). Vì vậy, chúng ta cần “một kiểu ‘dân chủ hóa’ hơn trong phạm vi toàn cầu... Sẽ không còn hữu ích nếu hỗ trợ các tổ chức bảo vệ quyền của kẻ mạnh nhất mà không giải quyết quyền của tất cả mọi người” (43).

Mong đợi gì từ Hội nghị COP ở Dubai?

Nhìn vào Hội nghị COP28 (Hội nghị của Liên Hiệp quốc về biến đổi khí hậu) sẽ diễn ra tại Dubai vào tháng 11, Đức Thánh cha viết: “Chúng ta không thể từ bỏ giấc mơ rằng, COP28 sẽ dẫn đến sự tăng tốc mang tính quyết định trong quá trình chuyển đổi năng lượng, với những cam kết hiệu quả có thể được theo dõi vĩnh viễn. Hội nghị này có thể là một bước ngoặt” (54). Ngài than phiền rằng thật không may, “quá trình chuyển đổi cần thiết sang năng lượng sạch... diễn ra không đủ nhanh” (55).

Hãy ngừng chế giễu vấn đề môi trường

Đức Phanxicô kêu gọi chấm dứt “sự nhạo báng vô trách nhiệm” của những người chế giễu vấn đề môi trường vì lợi ích kinh tế: Thay vào đó, xem nó là “một vấn đề con người và xã hội theo nghĩa rộng và ở nhiều cấp độ khác nhau. Việc này cần sự tham gia của mọi người.” Đức Thánh cha hy vọng rằng “các hình thức chuyển đổi năng lượng ràng buộc” sẽ xuất hiện từ COP28 một cách hiệu quả và “dễ dàng giám sát” (59). “Chúng tôi hy vọng rằng những người phát biểu là những nhà chiến lược có khả năng suy nghĩ về lợi ích chung và tương lai của con cái họ, thay vì lợi ích cụ thể của một quốc gia hoặc công ty nào đó. Mong sao họ thể hiện được sự cao quý của chính trị chứ không phải sự xấu hổ của nó” (60).

Một dẫn thân phát sinh từ đức tin Kitô giáo

Cuối cùng, Đức Thánh cha nhắc lại những lý do cho sự dẫn thân vì môi trường xuất phát từ đức tin Kitô giáo, khuyến khích “anh chị em các tôn giáo khác hãy làm như vậy” (61). Ngài nói: “Đây không phải là sản phẩm của ý muốn riêng của chúng ta... bởi vì Thiên Chúa đã liên kết chúng ta rất chặt chẽ với thế giới chung quanh” (68). Điều quan trọng, Đức Thánh cha viết, là phải nhớ rằng “không có những thay đổi lâu dài nếu không có những thay đổi về văn hóa... và không có những thay đổi văn hóa nào mà không có những thay đổi về con người” (70). “Nỗ lực của các gia đình nhằm giảm ô nhiễm, giảm lãng phí và tiêu dùng khôn ngoan đang tạo ra một nền văn hóa mới” (71).

Đức Thánh cha nhắc lại rằng “một sự thay đổi rộng rãi cho lối sống vô trách nhiệm gắn liền với mô hình phương Tây sẽ có tác động lâu dài đáng kể. Như vậy, với những quyết định chính trị tất yếu, chúng ta sẽ đi trên con đường quan tâm lẫn nhau” (72). [Vatican News. CSR_3888_2023].

Apostolic exhortation

LAUDATE DEUM

Introduction

1. “Praise God for all his creatures”. This was the message that Saint Francis of Assisi proclaimed by his life, his canticles and all his actions. In this way, he accepted the invitation of the biblical Psalms and reflected the sensitivity of Jesus before the creatures of his Father: “Consider the lilies of the field, how they grow; they neither toil nor spin, yet I tell you, even Solomon in all his glory was not clothed like one of these” (*Mt* 6:28-29). “Are not five sparrows sold for two pennies? Yet not one of them is forgotten in God’s sight” (*Lk* 12:6). How can we not admire this tenderness of Jesus for all the beings that accompany us along the way!

Tông huấn

LAUDATE DEUM

Nhập đề

1. “Hãy ngợi khen Thiên Chúa vì mọi thụ tạo của Người”. Đây chính là sứ điệp mà thánh Phanxicô Assisi đã công bố bằng cả cuộc đời, bằng những bài thánh ca và bằng mọi hành động của ngài. Bằng cách này, thánh nhân đã đón nhận lời mời gọi của các Thánh vịnh trong Kinh Thánh và phản ánh sự nhạy cảm của Đức Giêsu trước các thụ tạo của Chúa Cha: “Hãy ngắm xem hoa huệ ngoài đồng mọc lên thế nào mà rút ra bài học: chúng không làm lụng, không kéo sợi; thế mà, Thầy bảo cho anh em biết: ngay cả vua Salômôn, dù vinh hoa tột bậc, cũng không mặc đẹp bằng một bông hoa ấy” (Mt 6,28-29). “Năm con chim sẻ chỉ bán được hai hào, phải không? Thế mà không một con nào bị bỏ quên trước mặt Thiên Chúa” (Lc 12,6). Làm sao chúng ta có thể không ngưỡng mộ sự dịu dàng này của Đức Giêsu đối với tất cả những sinh vật đồng hành với chúng ta trên hành trình của chúng ta?

2. Eight years have passed since I published the Encyclical Letter *Laudato Si'*, when I wanted to share with all of you, my brothers and sisters of our suffering planet, my heartfelt concerns about the care of our common home. Yet, with the passage of time, I have realized that our responses have not been adequate, while the world in which we live is collapsing and may be nearing the breaking point. In addition to this possibility, it is indubitable that the impact of climate change will increasingly prejudice the lives and families of many persons. We will feel its effects in the areas of healthcare, sources of employment, access to resources, housing, forced migrations, etc.

3. This is a global social issue and one intimately related to the dignity of human life. The Bishops of the United States have expressed very well this social meaning of our concern about climate change, which goes beyond a merely ecological approach, because “our care for one another and our care for the earth are intimately bound together. Climate change is one of the principal challenges facing society and the global community. The effects of climate change are borne by the most vulnerable people, whether

2. Tám năm đã trôi qua kể từ khi tôi ban hành Thông điệp *Laudato Si'*, mong muốn chia sẻ với tất cả các anh chị em trên hành tinh đau khổ của chúng ta những mối quan tâm sâu sắc của tôi liên quan đến việc bảo vệ Ngôi nhà chung. Tuy nhiên, thời gian trôi qua, tôi nhận thấy rằng, chúng ta không có đủ phản ứng, trong khi thế giới quanh ta đang sụp đổ và có lẽ đang tiến đến điểm tan vỡ. Ngoài khả năng này, không còn nghi ngờ gì nữa, tác động của biến đổi khí hậu sẽ ngày càng gây tổn hại đến cuộc sống và gia đình của nhiều người. Chúng ta sẽ cảm nhận được tác động của nó trong các lĩnh vực sức khỏe, nguồn công ăn việc làm, khả năng tiếp cận các nguồn lực, nhà ở, di cư bắt buộc, v.v...

3. Đây là một vấn đề xã hội toàn cầu có liên quan mật thiết đến phẩm giá sự sống con người. Các Giám mục Hoa Kỳ đã bày tỏ rất rõ ý nghĩa xã hội của mối quan tâm của chúng ta về vấn đề biến đổi khí hậu, vốn vượt xa cách tiếp cận sinh thái đơn thuần, bởi vì “sự quan tâm của chúng ta dành cho nhau và sự quan tâm của chúng ta đối với trái đất gắn bó mật thiết với nhau. Biến đổi khí hậu là một trong những thách thức chính mà xã hội và cộng đồng toàn cầu đang phải đối mặt. Những tác động của biến đổi khí hậu đều do những người dễ bị tổn thương nhất phải gánh chịu,

at home or around the world”.^[1] In a few words, the Bishops assembled for the Synod for Amazonia said the same thing: “Attacks on nature have consequences for people’s lives”.^[2] And to express bluntly that this is no longer a secondary or ideological question, but a drama that harms us all, the African bishops stated that climate change makes manifest “a tragic and striking example of structural sin”.^[3]

4. The reflection and information that we can gather from these past eight years allow us to clarify and complete what we were able to state some time ago. For this reason, and because the situation is now even more pressing, I have wished to share these pages with you.

-
- 1 United States Conference of Catholic Bishops, *Global Climate Change Background*, 2019.
 - 2 Special Assembly for the Pan-Amazonian Region, *Final Document*, October 2019, 10: AAS 111 (2019), 1744.
 - 3 Symposium of Episcopal Conferences of Africa and Madagascar (SECAM), *African Climate Dialogues Communiqué*, Nairobi, 17 October 2022.

cả ở trong nước và trên toàn thế giới”.^[1] Nói một cách ngắn gọn, các Giám mục tham dự Thượng Hội đồng về Amazon cũng nói điều tương tự: “Những cuộc tấn công chống lại thiên nhiên sẽ gây ra những hậu quả chống lại cuộc sống của con người”.^[2] Và để bày tỏ một cách mạnh mẽ rằng đây không còn là vấn đề thứ yếu hay ý thức hệ nữa, mà chính là một thảm kịch gây phương hại cho tất cả chúng ta, các Giám mục Phi châu đã khẳng định rằng, sự biến đổi khí hậu đã nêu bật “một điển hình gây sốc về tội lỗi cơ cấu”.^[3]

4. Các suy tư và thông tin mà chúng tôi có thể thu thập từ tám năm qua cho phép chúng tôi xác định và hoàn thiện những gì chúng tôi có thể khẳng định cách đây một thời gian. Vì lý do này và vì tình hình ngày càng trở nên cấp bách hơn, nên tôi muốn chia sẻ những trang này với anh chị em.

-
- 1 Hội đồng Giám mục Công giáo Hoa Kỳ, *Bối cảnh biến đổi khí hậu toàn cầu*, 2019.
 - 2 Đại hội đặc biệt cho Vùng Pan-Amazon, *Tài liệu cuối cùng*, tháng 10.2019, 10: AAS 111 (2019), 1744.
 - 3 Hội nghị chuyên đề của Hội đồng Giám mục Phi châu và Madagascar (SECAM), *Thông cáo Đối thoại về Khí hậu Phi châu*, Nairobi, ngày 17.10.2022.

TÔNG HUẤN LAUDATE DEUM: HÃY NGỢI KHEN THIÊN CHÚA

Gửi tất cả mọi người thiện chí về sự khùng hoảng khi hậu

Tác giả: Đức Giáo Hoàng Phanxicô

Chuyển ngữ: Giuse Phan Văn Phi, O.Cist

NHÀ XUẤT BẢN ĐỒNG NAI

1953J (số cũ 210) Nguyễn Ái Quốc, Tp. Biên Hòa, Đồng Nai

Chịu trách nhiệm xuất bản: GD - TBT. Bùi Thị Lâm Ngọc

Biên tập : Nguyễn Thị Kim

Thực hiện : Dòng Thánh Phaolô Thiện Bản

Sửa bản in : Nguyễn Thị Kim

Liên kết xuất bản:

Nhà sách ĐỨC BÀ HÒA BÌNH
DÒNG THÁNH PHAOLÔ THIỆN BẢN
I- Công Xã Paris - Quận I - TP. HCM
(028) 38 250 745 - 09 38 03 71 75
ducbaohabinhbooks-osp.com

In 1.000 bản, khổ 13 x 20.5 cm. In tại Công ty TNHH in TM Trần Châu Phúc,
509 Tân Hoà Đông, P. Bình Trị Đông, Q. Bình Tân, TP. HCM.

Số xác nhận ĐKXB: 3649-2023/CXBIPH/8-663/ĐoN,

Cục Xuất bản, In và Phát hành xác nhận ngày 19/10/2023.

Số QĐXB: 1352/QĐB-ĐoN, do NXB Đồng Nai cấp ngày 30/10/2023.

Mã ISBN: 978-604-475-952-4. In xong và nộp lưu chiểu quý IV/2023.